

Voorstel van wet houdende regels met betrekking tot de productie en de distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet elektriciteit en drinkwater BES)

NADERE MEMORIE VAN ANTWOORD

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de vragen van de leden van de fractie van D66. Graag ga ik mede namens mijn ambtgenote van Infrastructuur en Milieu hieronder in op de gestelde vragen en opmerkingen.

Producenten en distributeurs

De leden van de D66-fractie vroegen naar de omschrijving van een monopolist die in de memorie van antwoord niet van een marktaandeel maar van de producten afhankelijk lijkt. De producenten in Caribisch Nederland hebben geen wettelijk monopolie. Door de omvang van de eilanden is de markt echter zo klein dat er geen concurrentie is tussen producenten. Productie door elke producent is nodig om te voorkomen dat huishoudens verstoken raken van elektriciteit of drinkwater. De producenten hebben derhalve grote marktmacht. De aard van de producten, primaire levensbehoeften, en de armoede onder de afnemers nopen tot bescherming van afnemers tegen mogelijke negatieve effecten van die marktmacht, bijvoorbeeld overwinsten.

Deze leden vroegen voorts waarop de extra verantwoordelijkheid in de memorie van antwoord gebaseerd is die bij een monopolist hoort. De combinatie van een sterke marktpositie en het voorzien in een primaire of essentiële levensbehoefte vraagt verantwoordelijk handelen van een producent. Afnemers kunnen immers niet bij andere marktpartijen terecht om in deze primaire levensbehoeften te voorzien. In een dergelijke situatie dienen de bij de voorziening betrokken partijen zich in te spannen om drinkwater of elektriciteit te leveren op een wijze die veilig en betrouwbaar is en waarbij de marktmacht niet onredelijk te gelde wordt gemaakt. Gedacht kan worden aan een producent die kosten bespaart door op onderhoudsmomenten geen elektriciteit te leveren en het eiland enkele dagen in het donker te zetten. Een dergelijke extra verantwoordelijkheid is niet aan de orde bij een bedrijf dat geen monopolist is of dat niet in een primaire of essentiële levensbehoefte voorziet, bijvoorbeeld een duikschool die enkele dagen gesloten is. Ter bescherming van afnemers voorziet het wetsvoorstel in een aantal randvoorwaarden om afnemers tegen excessen te beschermen. Er wordt uitgegaan van verantwoordelijk handelen door de producent, maar indien een producent zijn verantwoordelijkheid niet waarmaakt kan op basis van wettelijke bepalingen worden bijgestuurd.

Aansluitende vroegen deze leden of deze verantwoordelijkheid voor een enkele leverancier van elektriciteit groter is dan die van een leverancier met een substantieel marktaandeel. De verantwoordelijkheid is gerelateerd aan de keuzevrijheid voor afnemers en het aantal en de aard van de afnemers die voor hun voorziening afhankelijk zijn van het bedrijf.

Inwerkingtreding van de tariefregulering

De leden van de D66-fractie vroegen naar de passage in de memorie van antwoord over een afwijkend moment van inwerkingtreding van de tariefstelling van de ACM, en vroegen waar dit van afhangt. Het wetsvoorstel beoogt met artikel 2.5 te regelen dat de ACM jaarlijks op 1 januari een besluit neemt over het tariefvoorstel dat vooraf door de producent moet zijn ingediend. Bij de voorbereiding van het wetsvoorstel inclusief de uitvoering en het toezicht is geïdentificeerd dat bij inwerkingtreding per 1 januari 2016 de ACM geen besluit kan nemen op basis van een dergelijk tariefvoorstel. Dan ligt een latere inwerkingtreding van de betreffende bepalingen voor de hand. Intussen is inwerkingtreding per 1 januari 2016 geen optie. Er lijkt op dit moment geen reden voor een afwijkende inwerkingtreding.

Voorts informeerden deze leden naar wat bedoeld wordt met "verdere behandeling". Bedoeld wordt de verdere behandeling van het wetsvoorstel door uw Kamer. De voortgang en het resultaat daarvan

hebben uiteraard invloed op het al dan niet tot stand komen van de wet en, in voorkomend geval, het moment van inwerkingtreding.

Tot slot vroegen deze leden of er latere inwerkingtreding wordt overwogen en zo nee, waarom deze formulering dan wordt gebruikt. Latere en gedifferentieerde inwerkingtreding is een optie, maar heeft, zoals in het voorgaande uiteen is gezet, niet de voorkeur en er lijkt geen noodzaak toe. In de memorie van antwoord is deze optie wel genoemd, omdat het antwoord zonder deze vermelding minder volledig zou zijn geweest.

(w.g.)

De Minister van Economische Zaken,